

Van
KING

Aan
Deelnemers Adviesgroep Informatievoorziening
CC
Chris Batist (IMG 100.000+), Arend van Beek (VIAG)

Tijd/locatie
9:30 – 15:00 uur (inclusief lunch)
Regardz La Vie, Lange Viestraat 351, Utrecht

Betreft/datum
Verslag Adviesgroep Informatievoorziening 16-6-2017

Leden:

- Brenda de Graaf (IMG 100k+, gemeente Den Haag)
- Ivo van Zitteren (IMG 100k+, gemeente Breda)
- Tom Fränzel (IMG 100k+, gemeente Apeldoorn)
- Marten Alberts (IMG 100k+, gemeente Leiden)
- Paul Stokkermans (VIAG, gemeente Uden)
- Ellen van der Steen (VIAG, gemeente Apeldoorn)
- Eelco Hotting (IMG 100k+, gemeente Haarlem)
- Theo Peters (KING)
- Jeffrey Gortmaker (KING)

Afwezig:

- Patrick Castenmiller (VIAG, gemeente Hoorn)
- Rob Heimering (VIAG, gemeente Heerhugowaard)
- Casper Ficke (VIAG, gemeente Purmerend)

Te gast

Gerard van Lieshout – Gemeente den Haag
Kees Hintzbergen – KING, IBD

1. Opening en mededelingen

Jeffrey opent de vergadering. Theo is iets verlaat. Rob en Patrick/Casper zijn op vakantie. Brenda is in de middag verhinderd.

Gast sprekers vandaag zijn Gerard van Lieshout (gemeente Den Haag) en Kees Hintzbergen (KING, IBD).

2 A. Presentatie Gerard van Lieshout, gemeente Den Haag: Sourcingstrategie en Cloud

- Het is niet zo dat het per sé goedkoper wordt, maar je hebt bij outtasking/outsourcing veel beter inzicht in de kosten
- Vraag over definitie van PAAS. Den Haag lijkt hier iets af te wijken van de standaard definitie.
- Opmerking: je moet wel iets gaan bieden rondom cloud, anders ontstaat er shadow-IT.
- Zijn onze eigen datacenters wel compliant met alle regels die we aan de cloud willen opleggen?

- Ook afhankelijkheid van één leverancier is een factor die meegewogen moet worden. Je hebt de keuze.
- Samenwerken (bijv. G4) lukt vaak wel op technisch vlak. Maar op processen blijft het lastig. Je kunt niet harmoniseren met IT. Soms helpt het om beide gesprekken los te trekken, anders blokkeert angst voor harmoniseren van processen ook technische samenwerking.
- Office 365 is in Den Haag in eerste instantie enkel uitgerold voor de bedrijfsvoering. Niet voor de primaire processen. Uiteindelijk toegroeien naar alle kenniswerkers.
- Den Haag gebruikt zowel functionaliteit als opslag in de cloud. Te archiveren stukken gaan via een koppeling naar het on premise DMS.
- Er zijn ook open standaarden naast de Azure Active Directory dat nu in hoog tempo de defacto-standaard geworden is. Hier zou een rol voor VNG kunnen zitten.

2 B. Presentatie Kees Hintzbergen , KING IBD

- Nuttig om alle security-elementen ook in het plaatje IAAS/PAAS/SAAS te plotten. En nuttig om hieraan verdere duiding te geven vanuit KING/GEMMA. Zie discussie over PAAS tijdens de vorige presentatie.
- Advies IBD: of je wel of niet naar de cloud gaat is je eigen verantwoording. Probeer echter geen persoonsgegevens buiten de EER op te slaan.
- We doen minder spastisch over de cloud dan jaren geleden. Want veel andere software, firewalls, switches zijn ook al Amerikaans. Dus hoe spannend is opslag in Amerika. Geen enkele cloud-provider wil dat data van klanten op straat komt te liggen. Het enige risico zijn statelijke actoren. En daar kun je je niet tegen beschermen.
- Naast privacy is er nog een ander aspect: afhankelijkheid van andere landen. Om principiële redenen zou je dat niet moeten willen.
- Dataclassificatie is erg belangrijk en is een taak van de proceseigenaar.
- Ook bij testsets gaan er veel dingen mis. Zeker ketentesten is lastig met allemaal verschillende testsets en bestaat het risico dat productiedata wordt gebruikt.
- De AVG gaat een stapje verder dan de WBP. Is veel duidelijker in de eisen aan transparantie waar gegevens staan. Dat is eigenlijk wel een contradictie. Aan de ene kant wil je van je zorgen af en diensten afnemen van een leverancier, maar nu (bijvoorbeeld ook al met een topologie-plaatje in de DigiD-audit) moet je daar toch inzicht in hebben.
- Vraag: wat vindt de IBD de kroonjuwelen van gemeenten? A: Systemen die primaire processen ondersteunen (die dermate kritisch zijn dat er geen problemen mee mogen komen, bijv. uitkeringsysteem).
- Een checklist "hoe ontdek ik mijn kroonjuwelen" zou handig zijn.

3. Discussie over Cloud

Discussie aan de hand van de volgende vragen uit de agenda:

1. Welke handreikingen/ondersteuning ontbreken nog om gemeenten succesvol gebruik te kunnen laten maken van cloudvoorzieningen?

- Veel discussie zit niet zozeer op het fenomeen cloud, maar op het fenomeen inkopen: hoe koop je in? Enkel op contracten of breder? Enkel functioneel inkopen is onvoldoende. Je hebt een strategisch kader/doel nodig.
 - Dan is een handreiking voor gemeenten om naar een willekeurige clouddienst te gaan ook niet nuttig. Je wilt juist strategische stappen zetten. Richting community-cloud o.b.v. IAAS (begin) later ook PAAS.
 - Als je dat o.b.v. open source doet, bv. open stack, hoef je niet aan te besteden en kun je blijven doorontwikkelen op dat platform.
 - Misverstand bij bestuurders is vaak dat gemeenten niet van ICT zijn. Het 'Maak Waar' rapport laat duidelijk zien dat IT het hart van al je processen zit. IT is een strategisch middel en er is dus ook een strategische visie op techniek nodig.
 - V: Zijn gemeenten met de stukken die er nu zijn voldoende geëquipeerd om de juiste keuzes te maken? A: weinig gemeenten hebben zelf de kennis en kunde in huis die nodig is om die afweging te maken.
 - Handreiking om ieder gemeente zelf iets met de cloud te laten doen is dus ook niet de bedoeling. Richt je liever op de doelarchitectuur voor de collectieve infrastructuur (IAAS/PAAS).
 - Maar we hebben nog geen beeld bij hoe we de infralaag op referentieniveau zien? Stap 1 is het ontwerpen van die laag.
 - Verwarring over doelarchitectuur, referentiearchitectuur, PAAS, IAAS,... nu lopen discussies door elkaar.
 - Plaat van Sander (33 bouwstenen/35 componenten) over de platen van Kees plotten. Dan heb je een niveau waar je iets mee kunt.
 - Daarna per component kijken welke je per definitie samen wilt organiseren (1 keuze), welke niet, welke in transitie, welke keuzeopties er nog meer zijn
 - Er is een expertgroep nodig die de opdracht krijgt om deze doel- / realisatiearchitectuur te maken. **Actie Theo:** uitzoeken hoe we het opstellen van de opdracht kunnen formuleren?
 - Hiernaast beginnen met uitwerking technische architectuur op referentieniveau. **Actie Theo:** beginnen (deze actie stond al: 20161021.001). **Actie Leden:** vertrekpunten/ materiaal voor referentiearchitectuur op technisch niveau + contactpersonen aanleveren.
2. Wat is de relatie van cloudvoorzieningen met de rest van het ICT-landschap? Moet er in de referentiearchitectuur (GEMMA) iets voor gebeuren?
- Zie boven. Er is voor dit deel vooral een doelarchitectuur nodig. Deze moet verbonden worden met GEMMA. Consequenties zijn best in kaart te brengen.
3. Welke zijn de voor een gemeente benodigde functies/rollen en de daarbij behorende competenties voor succesvol gebruik van clouddiensten?
- Er komt een verschuiving van ICT-ers naar juristen en contractmanagers. Deze zijn ook moeilijk te vinden. Het wordt er dus niet per se beter op.
 - Arbeidsmarkt is dus een belangrijke driver om naar collectieve voorzieningen onder de vleugels van VNG uitvoering te gaan.

4. Actielijst

De actielijst is doorgelopen en bijgewerkt. De bijgewerkte actielijst staat onderaan dit verslag.

5. Agenda volgend overleg (8 september)

Mogelijke onderwerpen voor de volgende adviesgroep:

- Omgevingswet?
- Door met de infrastructuurlaag? Maar dan goed voorbereiden Hoe is relatie tussen doel- en referentierchitectuur? Tom wil meedenken in de voorbereiding.

6. Rondvraag en afsluiting

Theo bedankt sprekers en aanwezigen en sluit de vergadering.

- Paul is in september op vakantie
- Vraag: Hoe loopt de samenwerking DSO-KING?
 - Theo vertegenwoordigt gemeenten sinds een tijdje in de Stelsel Architecture Board (SAB). Hij heeft het project Collectiviteit en Sourcing van UIVO-cg wat bijgestuurd. En voert zelfde gesprek in het SAB (dat er collectieve gemeentelijke zaken tussen DSO en gemeenten nodig zijn).
- Suggestie: moeten we geen centrale identiteit voor ambtenaren regelen?

Actielijst

Nummer	Actie	Eigenaar	Afgehandeld?
20161021.001	KING maakt PvA voor infrastructuur laag GEMMA. Dit opnemen in het jaarplan.	Theo	Loopt. Terugkoppeling voor 15/7 door Theo
20161214.01	Maken aanzet in kaart brengen overleggroepen Jan Maessen en Eelco verbinden voor communicatie	Theo en Eelco KING	Loopt. Eelco presenteert 8/9
20170310.02	Wim Bakkeren opdrachtformulering voor KING om samenwerkingsverbanden beter te ondersteunen in GEMMA en stemt deze af met de adviesgroep. Daarin wordt geadviseerd een aantal use cases uit te werken.	Wim en de leden	Loopt
20170512.01	Er komt een onderzoek naar een overheidsmachtigingenregister en een project. Zodra meer bekend is zal Jeffrey dit terugkoppelen in dit overleg.	Jeffrey	Loopt
20170616.01	Uitnodigingen adviesgroep vanaf september als Outlook-uitnodiging sturen	Marit	Loopt

20170616.02	Uitzoeken hoe we het opstellen van een opdracht voor het opstellen van een doelarchitectuur op de technische laag kunnen formuleren.	Theo	
20170616.03	Vertrekpunten/materiaal voor referentiearchitectuur op technisch niveau + contactpersonen aanleveren.	Allen	